

**Доповідь ректора НТУУ "КПІ" академіка НАН України М.З. Згуровського
на сесії науково-педагогічних працівників 28 серпня 2015 року**

*Вельмишановні викладачі,
науковці, гості нашого зібрання!*

Дозвольте привітати вас із стосімнадцятиріччям Київського політехнічного інституту та з двадцять четвертою річницею незалежності України.

Минулий рік для нашої країни ознаменувався стрімкими змінами та важкими випробуваннями. Вже другий рік поспіль сесія професорсько-викладацького складу університету проходить на тлі трагічних подій на Сході України. За рік, що минув, військовий конфлікт забрав життя семерих київських політехніків. Це: студент ФСП Владислав Дюсов, студент ММІ Юрій Артюх, науковий співробітник ФЕЛ Андрій Єременко, студент ЗФ Вадим Жерибило, випускник ММІ Володимир Кочетков, випускник ФІОТ Сергій Бондарев, студент ФСП Юрій Поправка. Сергій Бондарев та Юрій Поправка стали Героями України посмертно. Прошу вшанувати пам'ять загиблих хвилиною мовчання. Прошу сідати.

Попри несприятливі умови для розвитку освітньої, наукової та інноваційної діяльності, колектив університету продовжував напружено працювати, підтверджуючи згуртованість, відповідальність та професіоналізм. Минулого року саме на сесії професорсько-викладацького складу за ініціативою професора Степана Олександровича Кудрі було започатковано "Волонтерський батальйон університету" задля покращення матеріально-технічного та медичного забезпечення бійців АТО.

У рамках цієї роботи Науковим парком "Київська політехніка" розроблений і запущений у серійне виробництво на ВО "Меридіан" ім. Корольова безпілотний літальний апарат "Спектейтор" для потреб фронту; фахівцями зварювального факультету налагоджено виготовлення протикумулятивних екранів для захисту броньованої техніки; автогосподарством КПІ разом зі студентськими організаціями переоснащений для військових потреб і переданий бійцям броньований позашляховик; волонтерами КПІ надана допомога у придбанні оптичних приладів спостереження, обладнання для автономного енергоживлення, теплого одягу, медичних препаратів. Викладачі університету їздили в госпіталі до поранених військовослужбовців, надаючи допомогу у підготовці до вступу в КПІ. У цілому КПІ робив усе можливе для захисту країни. Ми маємо високо цінувати патріотичність і небайдужість нашого колективу і бути вдячними йому за це.

Уже минув рік з часу ухвалення Верховною Радою України нового Закону "Про вищу освіту". Перед нами постали непрості завдання імплементації положень Закону.

Для цього в КПІ було створено відповідну комісію, до складу якої увійшли провідні фахівці з більшості підрозділів. Нею була напрацьована низка важливих документів, частина з яких уже ухвалена Вченою радою. Йдеться про "Положення про організацію освітнього процесу в КПІ", "Положення про атестацію студентів-випускників КПІ", "Положення про визнання в КПІ іноземних документів про освіту, наукових ступенів та вчених звань". Напрацьовані і затверджені критерії внутрішнього ліцензування спеціальностей, розроблені вимоги до кадрового забезпечення діяльності кафедр.

На жаль, зміни до Бюджетного кодексу України, ухвалені у грудні 2014 року, загальмували втілення багатьох прогресивних положень Закону.

Одним з найсуперечливіших моментів функціонування системи вищої освіти у минулому році став процес розробки й ухвалення нового переліку галузей знань і спеціальностей. Йдеться про те, що попри обґрунтовані пропозиції фахівців нашого та інших технічних університетів України, МОН вилучило з нового переліку критично важливі для вітчизняної промисловості спеціальності з машинобудування, приладобудування, матеріалообробки та низку інших, підготовка з яких традиційно здійснюється в системі вищої технічної освіти України. В майбутньому це може завдати великої шкоди базовим галузям вітчизняної економіки. Тому КПІ продовжить відстоювати свою позицію і позицію більшості великих

промислових підприємств України щодо повернення до повноцінної структури підготовки кадрів у технічній і природничій компонентах.

Аналізуючи головні запити суспільства, яке формується після Революції гідності, КПІ першим в Україні почав втілювати в життя політику і принципи академічної чесності. Априорі ці принципи завжди були притаманні старим науково-педагогічним школам КПІ, але на новому етапі для молодих поколінь, дезорієнтованих багатьма вадами суспільства, ці принципи потрібно було формалізувати і вивести їх на рівень офіційної політики університету. У вересні 2014 року Вчена рада КПІ ухвалила рішення щодо боротьби з плагіатом, а у квітні 2015 року Конференція трудового колективу затвердила Кодекс честі університету.

Такий крок був на часі, адже для багатьох учасників освітньо-наукового процесу фальсифікація (переписування курсових та дипломних робіт, запозичення, без посилання, результатів чужих наукових досліджень та інше) стала нормою. Так, за результатами опитування центру "Соціоплюс", понад 20% викладачів вважають досить поширеним у КПІ плагіат у навчанні, на який викладачі, за прецедентною практикою, закривають очі. Тому надзвичайно важливо розвернути цей морально-етичний вектор у правильному напрямку і крок за кроком позбутися важкої хвороби.

Шановні колеги! Цьогорічна приймальна кампанія до вищих навчальних закладів стала індикатором глибоких проблем і суперечностей, які накопичувалися протягом багатьох років як у системі освіти України, так і в нашому університеті. Їх умовно можна поділити на проблеми об'єктивного і суб'єктивного характеру.

Об'єктивні проблеми обумовлені тим, що протягом усіх років незалежності України мав місце стійкий процес деіндустріалізації її економіки, зниження престижності інженерної праці, втрати потреби в отриманні складних наукомістких знань.

Ця "деформована" система цінностей дезорієнтує молодих людей, які, на відміну від їх однолітків з передових країн світу, не бачать своє майбутнє в промисловості, природничій науці та інженерії. Вони переважно мріють поповнити лави управлінців, правників, фінансистів, фіскальників та інших представників невиробничих професій.

До **суб'єктивних проблем**, вирішення яких залежить від нас, можна віднести:

1. Повільну модернізацію напрямів і спеціальностей інженерної підготовки (а в більшості випадків її відсутність);

2. Слабку фундаменталізацію змісту навчання за більшістю інженерних напрямів і спеціальностей;

3. Низьку наукоємність підготовки. Ми навчаємо студентів не на основі новітніх наукових досягнень у відповідній галузі знань, а на основі наукових результатів, отриманих декілька десятиліть тому;

4. КПІ, отримавши статус дослідницького університету, не заповнює нішу, яка має бути зорієнтована переважно на підготовку магістрів, кандидатів і докторів наук. Ми ж "тупцюємо" на спільному майданчику разом з величезною групою ВНЗ загальнопросвітницького типу (їх понад 7 сотень), які готують переважно бакалаврів. За рахунок своєї поворотності, реклами, низки інших маніпулятивних дій вони відтягують значну частину наших потенційних студентів.

5. КПІ практично зупинився у подальшому розвитку системи доуніверситетської підготовки, яку ми назвали "Майбутнє України". Вона формально охоплює понад 300 шкіл, декілька сотень членів Малої академії наук та велику кількість школярів з різних регіонів України. Але через нашу самозаспокоєність та самовпевненість ми вкрай невдало скористалися своєю потужною системою.

Як наслідок, цьогоріч на базові інженерні напрями підготовки КПІ не добрав 637 першокурсників, це 16% від запланованого прийому, тобто від 3953 осіб. Маємо глибоко проаналізувати ситуацію, що склалася, та внести суттєві зміни в нашу роботу.

Шановні друзі! Нині КПІ здійснює підготовку фахівців за 54 напрямми і 117 спеціальностями. За останній навчальний рік ліцензовано 2 нових напрями і 5 спеціальностей і акредитовано 2 напрями і 3 спеціальності.

Важливим напрямом нашої роботи у минулому році стала підготовка до акредитації навчальних програм через європейські освітні та професійні інженерні асоціації. Така акредитація сприятиме суттєвому притоку іноземних студентів, викладачів, науковців з європейських університетів та значному розширенню участі КПІ у програмах "Горизонт 2020", ERASMUS MUNDUS та інших. Для системи вищої технічної освіти України законодавцем у цій справі виступає Федерація європейських інженерних асоціацій (FEANI), що об'єднує приблизно 350 інженерних і наукових організацій з 32 країн і майже 4 мільйони професійних інженерів. Проведений у квітні цього року на базі КПІ міжнародний семінар "Європейська сертифікація інженерів" став важливим етапом цієї роботи, яку ми маємо наполегливо продовжувати.

Для КПІ залишається незмінною стратегія тісної взаємодії з ринком праці. Попит на наших випускників у минулому році склав 125% (найбільше на ХТФ, ПБФ, ІФФ, ТЕФ, ІХФ), і практично всі випускники КПІ були працевлаштованими. Найбільше випускників технічних спеціальностей працюють у машинобудуванні, енергетиці, радіоелектроніці, приладобудуванні, ІТ сфері. За даними центру "Соціоплюс", на думку роботодавців 97% випускників КПІ за кваліфікацією відповідають вимогам до роботи, яку вони виконують, 95% – мають високий рівень професійної підготовки.

Недоліками, як і раніше, роботодавці називають недостатній рівень практичної підготовки, слабе володіння управлінськими навичками, іноземними мовами, юридичними та маркетинговими знаннями. На вдосконалення цих складових маємо звернути першочергову увагу, ширше запроваджуючи другу освіту, а також сучасні форми роботи наших студентів з промисловими підприємствами, в тому числі через Науковий парк "Київська політехніка".

Заслуговує на поширення наскрізна інтегрована підготовка бакалавр-магістр-доктор філософії, яку успішно втілили в життя сім інститутів та факультетів КПІ протягом останніх 5 років.

Покращення якості кадрового складу університету, підвищення його професіоналізму залишається одним з найголовніших завдань КПІ, особливо у зв'язку з вимушеним виходом на пенсію протягом останнього року близько 100 досвідчених викладачів. Створення ж потужного кадрового резерву в КПІ ускладнюється тим, що на 89 кафедрах (це майже 80%) відсутні докторанти, а на 15% кафедр відсутні аспіранти. Відповідно до нового законодавства, відсутність третього циклу підготовки (PhD) робить інженерну кафедру такою, що не може існувати.

Важливою складовою підвищення якості навчального процесу стала комплексна система самоаналізу нашої роботи. Вона має декілька взаємопов'язаних складових. Це система рейтингування викладачів на основі комплексного оцінювання їх навчально-методичної, науково-інноваційної, організаційно-виховної роботи. У цьому році через "Електронний кампус" було запущено пілотний проект "Викладачі очима студентів". Він має стати ще одним звичним інструментом самовдосконалення.

Важливим елементом системи самоаналізу є моніторинг залишкових знань студентів, або ректорський контроль. 20-й тур цього моніторингу відбувся вже за допомогою інформаційних технологій, а перевірка робіт здійснювалася в автоматичному режимі. Важливо, що ректорський контроль має зворотний зв'язок, оскільки за його результатами кафедри повинні щосеместрово здійснювати комплексний аналіз своєї роботи та постійно її вдосконалювати.

Маємо і далі приділяти велику увагу підвищенню кваліфікації викладачів та їх участі в системі післядипломної чи другої освіти. Протягом минулого навчального року 20% штатних науково-педагогічних працівників пройшли цю форму стажування.

Обмеження навчального навантаження викладачів до 700 годин у 2015/2016 навчальному році і до 600 годин у наступні роки вимагає від нас докорінного перегляду змісту

навчального процесу, структури навчальних планів, змісту окремих дисциплін, методик та форм навчання і наукових досліджень. Ці зміни повинні відбуватися в напрямі переходу від пасивного методу передання знань (назвемо його "переписування через дошку") до активного, коли викладач попередньо орієнтує студентів на основні аспекти майбутньої лекції і дає їм завдання для домашнього опрацювання відповідного матеріалу, а на лекції, в режимі активного спілкування з групою, обговорює і коментує вузлові точки матеріалу. Дослідження колег з Варшавської політехніки показують, що з використанням активного методу передання знань можна суттєво підвищити їх засвоєння і втричі скоротити необхідну кількість академічних годин.

Законом "Про вищу освіту" визначається, що не менше 25% дисциплін повинні обиратися студентами. Нам належить ретельно розробити цю методику, враховуючи пропозиції кафедр, результати опитування студентів і викладачів, міжнародний досвід.

Успішним прикладом вільного вибору студентами дисциплін, які їх цікавлять, стали програми стартап школи з трансферу технологій на базі Інституту післядипломної освіти, де пройшли підготовку майже півтисячі магістрів. Вони набули додаткових, дуже важливих для їх майбутньої кар'єри знань і навичок, що підтверджується сертифікатами, які вносяться в додаток до диплома.

Розширюючи взаємодію з високотехнологічним ринком праці, університет продовжив створення спільних центрів з провідними компаніями із США, КНР, Польщі, Норвегії, Словаччини. Це центр КПП-Прогрестех-Україна на базі Механіко-машинобудівного інституту, центр відновлюваної енергетики на ФЕА; центр "Honeywell Україна" на ХТФ; комплекс дистанційного навчання за програмою "Подвійний диплом" з Центрально-Європейським університетом м. Скалиця, Словаччина та інші. Загалом, на сьогодні в КПП діє понад 30 таких центрів.

За останній рік розширилася навчально-лабораторна база університету. Загальна кількість навчальних приміщень КПП складає 1817, з них: 483 аудиторії, 960 лабораторій, 218 комп'ютерних класів, 64 методичні кабінети, 15 читальних залів на 1,5 тис. місць, 64 класи курсових та дипломних проектів. Понад 10% зазначеного навчального фонду оснащено технічними засобами. На жаль, для технічного університету це дуже низький показник. Природно, що 72% студентів та викладачів КПП, за результатами опитування центру "Соціоплюс", вважають найгострішою проблемою застарілість або недостатність навчально-лабораторної бази.

Важливим завданням університету є подальший розвиток власної видавничої справи в напрямку підвищення її конкурентоспроможності та якості на національному рівні. Торік у видавництві "Політехніка" вийшли друком 10 підручників, 52 навчальні посібники, 152 навчальні програми, 48 наукових, 143 періодичні та 58 довідкових видань, 726 інших видів друкованої продукції. Значна частина цих матеріалів виходить у друкованій та електронній формах.

*Шановні колеги! **Навчально-виховна робота***, як завжди, була спрямована на підвищення якості навчання студентів, створення умов для їх духовного, культурного, патріотичного та фізичного виховання. Відзначу, що у складні для нашої країни часи студенти КПП виявили високий патріотизм, відповідальність, принципову громадянську позицію. Минулого року наш університет став домівкою для більше ніж 350 студентів з Криму, Донецької та Луганської областей.

На жаль, протягом останніх років маємо деяке зниження успішності студентів, пов'язане з погіршенням рівня знань абітурієнтів, які вступають на 1-й курс. Так, 68% студентів, замість 70% у минулому навчальному році, успішно склали літню сесію у зазначені терміни. Цього року кількість відмінників за результатами літньої сесії становить 7,6%. Студентів, які вчаться на "відмінно" та "добре" – 30%, а таких, які отримують змішані оцінки, – 56%. Кількість тих, хто вчиться тільки на "задовільно", складає 6,3 %. Разом з тим, відносна кількість відрахованих за результатами літньої сесії склала 5,3% від загальної кількості студентів. Загальний рівень успішності серед іноземних громадян загалом відповідає рівню

успішності навчання українських студентів, і в цьому році мав незначну тенденцію до покращення.

Академічна мобільність студентів здійснювалася за програмами подвійного диплома, міжуніверситетського обміну та Європейською програмою ERASMUS+. Наразі цими програмами охоплено близько 200 студентів, які отримують новітні знання в університетах Польщі, Японії, Франції, Німеччини, Норвегії та інших розвинутих країн світу. Цього року перелік партнерів за програмами академічних обмінів поповнився Технічним університетом м. Валенсії та Університетом м. Гранада (Іспанія), Сілезійським технологічним університетом та Технологічним університетом м.Лодзь (Польща), Університетом Масарика (Чехія).

На базі КПІ вже понад 10 років функціонує Центр розвитку кар'єри. Двічі на рік організовуються і проводяться ярмарки вакансій, на яких представлено підприємства й організації, зацікавлені у працевлаштуванні випускників КПІ. За останній рік на цьому майданчику близько 5000 студентів встановили ділові зв'язки з 40 українськими та зарубіжними компаніями та організаціями.

Про якість підготовки студентів КПІ свідчать також результати їх участі у всеукраїнських та міжнародних олімпіадах. Студент четвертого курсу ІІСА Володимир Михайловський у цьому році виборов срібну медаль Міжнародної математичної олімпіади в м. Благоевград, Болгарія. У цілому в 2015 році студенти КПІ взяли участь у 52 змаганнях різних рівнів, виборовши 48 призових місць.

Студентське самоврядування КПІ стало останнім часом однією з сучасних і вагомих форм удосконалення діяльності університету.

Уже десятий рік поспіль в університеті, завдяки зусиллям НТСА, проводилася літня школа "Досягнення та застосування сучасної інформатики, математики та фізики".

Цього літа була проведена ювілейна, десята олімпіада "KPI-OPEN 2015". У ній взяли участь понад 350 студентів з 5 країн світу. За час її проведення участь у змаганнях молодих програмістів взяли понад 2500 студентів з 14 країн світу.

Традиційними вже стали: фестиваль інноваційних проєктів "Sikorsky Challenge", конкурс "Intel-Техно Україна", змагання студентів технічних університетів Європи – BEST, конкурси "Королева КПІ", "Містер КПІ", "Ліга КВК КПІ", фестивалі авторської пісні та творчих колективів художньої самодіяльності. На постійній основі діють понад 20 навчально-наукових гуртків: "Школа КВК", "Кіноклуб", "Шахи", "Клуб інтелектуальних ігор" та ін.

З березня по травень на базі Центру фізичного виховання і спорту традиційно проводилася комплексна Спартакіада з 18 видів спорту. В цілому за рік призерами та переможцями чемпіонатів та кубків України стали 88 студентів КПІ, з них 13 – на міжнародних змаганнях та турнірах. Студент ММІ Андрій Нікітченко став чемпіоном світу з боротьби на поясах "Алиш" на цьогорічному чемпіонаті в Ірані.

Важливим став студентський рух під назвою "низові ініціативи". Студенти самі визначають цікаві для себе справи і самоорганізуються для їх виконання. Ми пам'ятаємо, як студенти забезпечили самооборону та організували університетський госпіталь для поранених на території КПІ під час подій на Майдані, як вони своїми руками відремонтували і передали на фронт позашляховик, як створили в першому корпусі унікальний мистецький простір "Вежа КПІ", стали ініціаторами багатьох інших хороших справ. Уже другий рік поспіль творчі студентські колективи успішно беруть участь у конкурсі грантів від компанії "Nescafe". За цей час гранти отримали 4 студентські проєкти: "Вежа КПІ", "Радіо КПІ", "Формула студент КПІ", "Колізей" на загальну суму 350 тис. грн. Але не лише виграні кошти є головною метою для молоді. Більш важливими є їх ініціатива, їх бажання робити хороші справи, їх віра в те, що вони своїми руками можуть змінювати наше життя на краще. І ми, їх старші колеги, маємо всебічно підтримувати і заохочувати такі ініціативи.

На початку минулого навчального року мало місце певне загострення криміногенної ситуації в місті Києві в цілому та на території університету зокрема. За допомогою ініціативного студентства напрацьовано алгоритм та структуру системної взаємодії

правоохоронців та Громадського формування з охорони громадського порядку НТУУ "КПІ", запроваджено відеоспостереження, що підвищило безпеку на території кампусу.

Майже незмінною залишається частка студентів (71%), які отримують базову стипендію. Додатково протягом року 170 студентів отримували іменні та персональні стипендії. З них 5 – стипендії Президента України, 1 – Кабінету Міністрів України, 4 – Верховної Ради України.

Розширенню інформаційного простору в університеті завжди приділялась велика увага. Так, у 2014 р. у структурі департаменту навчально-виховної роботи створено Масмедіа-центр, який координує роботу газети "Київський політехнік", прес-центру, Радіо КПІ та КПІ TV.

Шановні колеги! Наука в КПІ протягом останніх років відіграє особливу роль. Її основними взаємопов'язаними складовими стали: виконання наукових досліджень, наповнення навчального процесу новими науковими досягненнями, підготовка наукових кадрів, розвиток інноваційної діяльності.

Формування наукової тематики в нашому університеті традиційно здійснюється за багатоканальною схемою. За рахунок коштів загального фонду державного бюджету обсягом 19,6 млн грн у минулому навчальному році виконувалися 133 науково-дослідні роботи, в т.ч. 53 фундаментальні, 80 прикладних. 112 науково-дослідних робіт виконувалися за господарськими договорами загальним обсягом 14 млн грн, 447 договорів на надання науково-технічних послуг, 75 робіт – на замовлення підприємств. Через Науковий парк "Київська політехніка" було сформовано 14 стартап проєктів, у які було інвестовано 23,4 млн грн.

Науковці КПІ професійно долучилися до створення низки систем і технологій, необхідних для використання в умовах АТО. Міністерством оборони України, Державними концернами "Укроборонпром", "Укроборонсервіс" та Державною прикордонною службою України підтримані розробки безпілотних літальних апаратів, захищених систем зв'язку, армованих надміцних матеріалів для бронезилетів, протикумулятивних екранів для захисту бронетехніки, мобільних систем водоочищення в умовах надзвичайних ситуацій тощо.

Загалом у виконанні наукових робіт брали участь понад 2300 викладачів, 4140 студентів, 650 аспірантів. За результатами досліджень студентами захищено 478 магістерських робіт, 340 дипломних проєктів. 15 прикладних робіт, результати яких мають інноваційну складову, рекомендовано до подальшого впровадження в Науковому парку "Київська політехніка".

З використанням результатів наукових досліджень видано 91 монографію, 62 підручники і навчальних посібники, опубліковано 1138 статей (у т. ч. 557 статей у журналах, які входять до наукометричних баз даних), захищено 13 докторських і 109 кандидатських дисертацій, отримано 198 охоронних документів, підписано 4 ліцензійні угоди, зроблено 1774 доповіді на конференціях різного рівня, у т. ч. на 844 міжнародних.

Відповідно до Закону України "Про вищу освіту" ми маємо сформулювати систему підготовки науковців за третім рівнем триступеневої системи: бакалавр – магістр – доктор філософії. Підготовка за програмами доктора філософії повинна передбачати дві складові: академічну (блок системоутворюючих дисциплін за відповідною спеціальністю загальним обсягом 60 кредитів) та дослідницьку, розраховану на 3-3,5 роки.

Щорічний план прийому на PhD програми до КПІ як до дослідницького університету може досягати 20% від випуску магістрів. Це 260 осіб. У цьому році ми приймаємо до аспірантури 140 осіб, що складає 11% від випуску магістрів поточного року. Усього в аспірантурі нині навчається 550 осіб, з них 490 за денною формою навчання. Тобто, ми маємо ще значний резерв для розширення третього циклу підготовки, заповнити який зможемо шляхом відповідного розвитку науково-педагогічних шкіл університету.

Протягом минулого навчального року продовжувався розвиток науково-технічної бібліотеки університету. Через свій портал вона організувала доступ до повнотекстових електронних, освітніх і наукових ресурсів глобальних бібліотечних мереж, передплачених баз даних і баз даних з безоплатним доступом. Зі своєї сторони КПІ виставив величезний

бібліотечний ресурс у глобальному інформаційному просторі з використанням потужного серверного обладнання, переданого для бібліотеки давнім партнером КПП – компанією ЕРАМ. Бібліотекою започатковано також новий культурно-освітній проект "Сторінки історії Київської політехніки".

У минулому навчальному році активно працював Державний політехнічний музей, фонди якого за цей час поповнилися 1805 новими експонатами. На базі музею проводилися наукові читання з циклу "Видатні конструктори України", численні науково-практичні конференції, семінари та круглі столи, інші заходи.

Уже цілий рік перебуває на космічній орбіті перший в Україні університетський наносупутник "PolyITAN-1", який надсилає нам важливі дані про роботу його систем. Створення супутників серії CubeSat, за версією американського журналу "Science", входить до десяти найбільш визначних наукових досягнень 2014 р. Сьогодні КПП готує до виводу на орбіту наступний супутник "PolyITAN-2" в рамках міжнародного проекту "CubeSat-50". Нашим завданням у цьому проекті буде вивчення стану термосфери на висотах від 350 кілометрів і нижче.

Досягнення викладачів і науковців КПП у минулому році були відзначені Державними преміями України в галузі науки і техніки. Лауреатами стали проф. Віктор Степанович Антонюк, доц. Василь Прокопович Калінчик, проф. Артур Веніамінович Праховник (помертньо), проф. Федір Федорович Дубровка, наукові співробітники Микола Миколайович Литвин та Сергій Миколайович Литвин, доц. Василь Миколайович Глушенко, доц. Віктор Сергійович Камаєв, проф. Валентин Георгійович Колобродов.

На початку минулого навчального року Премією Президента України для молодих учених відзначено старшого викладача Ігоря Анатолійовича Гришка, асистента Андрія Анатолійовича Новосада та старшого викладача Максима Анатолійовича Щербу. Премією Кабінету Міністрів України відзначено професора Євгена Миколайовича Письменного та с.н.с. Олександра Михайловича Тереха.

Гранти Президента України для молодих учених виграли доктори ф.-м.н. Павло Олегович Касьянов та Оксана Юріївна Горобець, к.ф.-м.н. Олександр Геннадійович Данилевич, к.т.н. Сергій Васильович Струтинський.

Завідувача кафедри загальної і теоретичної фізики КПП академіка НАН України Вадима Михайловича Локтева нагороджено вищою відзнакою Національної академії наук України – золотою медаллю імені В.І.Вернадського.

Завідувачу кафедри автоматизації хімічних виробництв Анатолію Івановичу Жученку присвоєно почесне звання "Заслужений працівник освіти України", а завідувачу кафедри механіки пластичності матеріалів та ресурсозберігаючих процесів В'ячеславу Андрійовичу Тітову – "Заслужений діяч науки і техніки України".

Членами-кореспондентами Національної академії наук України стали директор Механіко-машинобудівного інституту Микола Івановича Бобир (відділення механіки) та директор Славутицької філії КПП Анатолій Володимирович Носовський (відділення фізико-технічних проблем енергетики).

Попри економічну та політичну кризу в країні, нам варто продовжувати втілення "Стратегії розвитку КПП на 2012–2020 роки", поступово перетворюючи кампус університету на інноваційне, наукове місто. Наші молоді винахідники з наукового парку вже дали йому назву: "Polyteco science city". Назва непогана. Важливо, здійснюючи послідовні перетворення, наближатися до моделі такого наукового міста.

Так, протягом минулого навчального року виконано модернізацію комп'ютерних мереж 7 гуртожитків на 6,3 тис. портів по 100 МБіт/сек кожний, розпочато пілотне впровадження АС "Тест" для визначення рівня підготовки першокурсників, впроваджено 1-шу чергу АС "Документообіг", автоматизовано оплату послуг проживання в гуртожитках.

Невід'ємною частиною вже згаданого наукового міста стане енергогенеруюча станція під назвою "Власне тепло". Станція має забезпечувати безперебійне постачання тепла в житлові та навчальні корпуси університету на основі використання когенераційних

установок, теплових насосів, сонячних панелей та інших найсучасніших технологічних рішень. Вона покладе край залежності КПІ від централізованого теплопостачання, а отже, і від необхідності витратити на опалення величезні кошти за тарифами, що постійно зростають.

Шановні колеги! Протягом минулого навчального року університет продовжував розвивати міжнародну діяльність, яка є невід'ємною складовою стратегії розвитку КПІ. Активізувалася робота зі США, Канадою, Бразилією, Аргентиною, Польщею, Німеччиною, Францією, Японією, Кубою, Китаєм, Литвою. Торік університет прийняв послів і делегації урядового рівня з Японії, Індії, Республіки Корея, Канади, Аргентини та інших, усього з 40 країн світу.

У березні 2015 року Україна долучилася до Рамкової програми ЄС з наукових досліджень та інновацій "Горизонт 2020", отримавши доступ до повного переліку заходів, фінансованих програмою. За роки свого існування рамкові програми стали головним інструментом фінансування наукових досліджень в ЄС. Наш університет має хороші передумови для успішної участі у цих програмах. Зокрема, цими можливостями мають скористатися потужні наукові школи університету за різними напрямками, науковий парк, стартап школа, інші підрозділи. Для допомоги вченим КПІ в цій роботі створено два Національні контактні пункти Рамкової програми "Горизонт 2020" за тематичними напрямками "Інформаційні технології" та "Клімат і використання ресурсів".

Лідером з міжнародної діяльності за сумарними показниками у 2014 році став ХТФ. Він виконує два проекти за програмою EURASIA, один проект за програмою УНТЦ, низку білатеральних проектів з австрійськими і німецькими науковими організаціями, співпрацює з відомими світовими компаніями. Високі показники міжнародної діяльності продемонстрували також ММІ, ІЕЕ, ФЕА, Науковий парк "Київська політехніка".

Для забезпечення розвитку міжнародної діяльності у нас залишається багато резервів. Ще не стала нормою участь у цій роботі кожної кафедри, більшості викладачів і особливо студентів.

Шановні колеги! Долаючи кризові явища, які супроводжували нас останній рік, **адміністративно-господарськими і соціальними службами** університету велася напружена робота, спрямована на стабілізацію соціального стану в колективі, утримання існуючої матеріально-технічної бази, створення належних умов навчання та роботи студентів і співробітників університету.

Минулий навчальний рік став дійсно драматичним для нас у соціальному відношенні. У зв'язку з обвалом курсу гривні та різким підвищенням тарифів на комунальні послуги люди за цей час збідніли у декілька разів. Нове законодавство про пенсійне забезпечення руйнівним чином вплинуло на збереження науково-педагогічних шкіл університету, що призвело до звільнення з роботи понад 100 досвідчених викладачів і понад 20 науковців КПІ. Зупинення органами соціального страхування країни фінансування університетського санаторію-профілакторію унеможливило для багатьох студентів підтримку свого здоров'я. Інші дестабілізуючі фактори також розбалансовували добре налагоджену роботу університету.

Для подолання цих викликів фінансово-економічними і соціальними службами разом з профспілковими і громадськими організаціями КПІ були проведені системні заходи щодо ефективного використання коштів та забезпечення фінансової стабільності. Шляхом оптимізації кошторисів підрозділів і університету в цілому нам вдалося протягом навчального року регулярно та в повному обсязі виплачувати заробітну плату і премії, матеріальну допомогу, здійснювати інші соціальні виплати.

Використання внутрішніх ресурсів дозволило забезпечити відпочинок і профілактику здоров'я студентам і співробітникам університету, вирішити низку важливих соціальних проблем. За ініціативою студентської комісії громадського харчування в університеті впроваджено проект "Кампус харчування", який фінансується за рахунок коштів ЦСХ та грошових надходжень від оренди площ університету. Проект уже має перші досягнення:

відкрито кафе в корпусах №1 і №31 та проведено ремонт виробничих приміщень центральної їдальні (корпус № 32).

Значна увага приділялася утриманню в належному стані матеріальної бази університету та благоустрою його території. Серед підрозділів, що виконали значний обсяг робіт за власні кошти, слід назвати ФІОТ, ЦФВС, ЦКМ, ВПІ, ФММ.

Відбулося поновлення будівництва студентського гуртожитку по вул. Виборзькій на 500 місць. Залишаються актуальними проекти побудови блоку поточних аудиторій Інституту телекомунікаційних систем по вул. Індустріальній, навчального корпусу факультету авіаційних і космічних систем та навчально-лабораторного корпусу факультету інформатики та обчислювальної техніки і факультету прикладної математики.

У минулому навчальному році до центрального кампусу університету було передислоковано Інститут держспецзв'язку, який розташований на площах 27-го корпусу і частини 12-го гуртожитку. У 27-му корпусі базуватиметься і військова кафедра КПІ.

Університетом проводилася значна робота з підвищення надійності систем енергозабезпечення та збереження паливно-енергетичних ресурсів за умов постійного їх подорожчання (за останні роки у 3,7 разу). Тому лише за минулий навчальний рік КПІ змушений був скоротити обсяги споживання теплової енергії на 19,55%, електричної на 9,05%, холодної води на 13,09%, природного газу на 45,67% без переривання роботи колективу в зимовий період.

Шановні друзі! Вступаючи в новий навчальний рік, маємо визначити головні орієнтири в нашій роботі.

Передусім нам необхідно продовжити імплементацію Закону України "Про вищу освіту". Для КПІ як дослідницького університету основний наголос має робитися на забезпеченні високої якості підготовки кадрів на основі трикутника "освіта – наука – інновації". Варто суттєво підвищити частку наукових досліджень у навчальному процесі, поширивши практику поєднаної підготовки "магістр – доктор філософії" і постійно збільшувати цю частку.

Маємо покращити кількісні і якісні показники підготовки наукових кадрів, активізувати інноваційну складову на базі Наукового парку "Київська політехніка", привести у відповідність до міжнародних вимог наукові видання КПІ, підвищити рівень цитування вчених університету та рейтинги КПІ у світових наукометричних базах Scopus, Web of Science, Webometrics.

Має посилюватися орієнтація на європейську практику гарантій якості вищої технічної освіти, в основі якої лежить оцінювання через європейські інженерні професійні асоціації, передусім через асоціацію FIANI.

Необхідно вдосконалювати *навчально-виховну роботу* серед студентів, підвищуючи рівень наукового, інтелектуального, культурного та патріотичного виховання студентської молоді, всебічно підтримуючи низові ініціативи студентів КПІ, розширюючи їх участь в європейських і національних стипендіальних програмах, в отриманні грантів усіх рівнів.

Маємо продовжити зміцнення матеріальної та навчально-лабораторної бази університету. Ми повинні закінчити будівництво студентського гуртожитку по вул. Виборзькій, продовжити проектування навчальних корпусів ФАКС, ФІОТ та ФПМ.

Істотне подорожчання паливно-енергетичних ресурсів змушує нас постійно акцентувати увагу на питанні енергозбереження та енергоефективності, зменшення кількості спожитих паливно-енергетичних ресурсів.

Ухваливши на Конференції трудового колективу "Кодекс честі КПІ", нам важливо продовжувати формувати в університеті особливу академічну атмосферу, яка унеможливить виникнення явищ академічної нечесності (плагіату, фальсифікацій, різного роду конфліктів тощо).

За умов економічної і соціальної нестабільності суспільства соціальний захист членів нашого колективу набуває особливого значення. Він повинен мати більш чітке, адресне призначення стосовно соціально незахищених членів колективу, інвалідів, хворих, ветеранів,

багатодітних сімей, батьків-одинаків. Маємо високо цінувати і зберігати атмосферу творчості, співпраці та взаємодопомоги серед членів нашого колективу, захищати гідність і академічні свободи київських політехніків, свободу їх волевиявлення.

Шановні колеги! Завдання, які стоять перед нами, достатньо напружені. Спільними зусиллями ми їх виконаємо. Бажаю успіхів на цьому шляху, міцного здоров'я і творчих здобутків у новому навчальному році.

Дякую за увагу!